Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 30 Montgomery St. Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237, (201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюз (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250

РІК LXXXVII. Ч. 61. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СУБОТА, 15-го БЕРЕЗНЯ 1980 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, SATURDAY, MARCH 15, 1980 No. 61 VOL. LXXXVII.

БЛАЖЕННІШИЙ ПАТРІЯРХ ЙОСИФ ДЯКУЄ

Слава Ісусу Христу!

Всечеснішому Духовенству,
Дорогим в Христі Братам і Сестрам!

В річницю моїх уродин з усіх наших поселень за океаном наспіло до мене велике число побажань і щирих привітів із молитвами. Радію на вид тієї щирої відданости нашій Церкві і її патріярхії. Та хоч як бажало б моє серце всім особисто подякувати за цю прихильність, то однак це не можливо зробити кожному. Тому цією дорогою складаю мою сердечну подяку всім нашим установам, організаціям, парохіям, братствам, школам, захистам, громадам і нашим вірним за молитви і побажання. Молю Господа, щоб благословив Вас усім добром і послав нам дні великої радости, в яких сповнить наші просьби і благання.

Благословення Господнє на Вас!

Патріярх і Кардинал

Дано при патріяршому соборі
Святої Софії в Римі
в Хрестопоклонну неділю
9 березня 1980 року.

Цієї неділі Ню Йорк вшанує о. д-ра В. Ґавліча у 40-річчя священства

о. д-р В. Ґавліч, Ігумен ЧСВВ

Ню Йорк, Н. Й. — У неділю, 16-го березня ц.р. місцева українська громада, з ініціятиви Комітету Об'єднаних Українсько-Американських Організацій — Метрополітального Відділу УККА, вшанує о. ігумена д-ра Володимира Ґавліча, ЧСВВ довголітнього пароха церкви св. Юра в Ню Йорку та відомого і заслуженого душпастиря-громадянина, у 40-річчя його священства.

У програмі святкування передбачено: Служба Божа о год. 4-ій по полудні в церкві св. Юра, святочна вечеря з діловою і мистецькою програмою о год. 5:30 вечора в авдиторії школи св. Юра при 215 Схід 6-та вулиця і концерт в честь Ювілята з участю хору „Думка" та солістів Марти Кокольської-Мусійчук і Андрія Добрянського.

У діловій частині програми з привітами виступлять: Владика Василь Лостен, єпископ Стемфордської архипархії, о. протоігумен Патрикій Пащак, ЧСВВ, віцепрезидент УККА і головний предсідник УНС д-р Іван Флис і голова Комітету Будови Церкви св. Юра адв. Роман Гуглевич. Буде також привітання від шкіл св. Юра і слово Ювілята. Функцію майстра церемовії сповнятиме мгр Іван Винник. Головну промову виголосить мгр Іван Базарко.

Організатори цього святкування надіються на велику участь українського громадянства у цій імпрезі.

КОРОТКІ ВІСТІ

ЗСА КРИТИКУЄ ІЗРАЇЛЬ ЗА ЙОГО УХВАЛУ ЕКСПРОПРІЮВАТИ 1,000 акрів арабської землі на околицях Єрусалиму для жидівських мешканевих проєктів, кажучи, що це потягнення уряду Ізраїлю стане перешкодою для „дуже вражливих" переговорів, що якраз тепер ведуться, в справі самовизначення палестинців. Це становище Американського Уряду щодо Ізраїлю було схвалене президентом Картером, що особливо важливо в останніх днях, коли Ізраїль і багато американців-жидів обурені Урядом Америки за голосування 1-го березня в ОН за резолюцією, яка засуджувала Ізраїль. Пізніше президент Картер безпрецедентно відкликав цей голос ЗСА, а всю відповідальність за „брак комунікації" поміж Білим Домом і представництвом в ОН взяв на себе Державний секретар Сайрус Венс. Тепер в Америці і світі знову сподіваються гострої реакції Ізраїлю і його симпатиків на цю нову „протиізраїльську" ухвалу Адміністрації президента Картера.

ДОНАЛЬД МекГЕНРІ ДЕНЕРВУЄ ІЗРАЇЛЬЦІВ, розповідають приватно знавці в Ізраїлі, бо він як амбасадор ЗСА в ОН власне подав голос Америки за протиізраїльською резолюцією ОН 1-го березня, а також зробив „погане враження" на Менахема Бегіна, прем'єра Ізраїлю, та на інших ізраїльських офіційних представників під час недавньої їх візити в Америці. Дехто окреслює поведінку цього американського чорного політика з прем'єром Ізраїлю, як „ароґантну", бо він звертався до Бегіна не так, як належить, а „рвучко", перериваючи докладні пояснення якоїсь важливої справи Бегіна фразою, що „вже час відходити", — пише „Нюзвік" з 17-го березня.

АНАЛІТИКИ АМЕРИКАНСЬКОЇ ВИБОРЧОЇ СПРАВИ уважають, що приступлення Джералда Форда до виборчих перегонів на номінацію Республіканської партії на президента у цьогорічних осінніх виборах викличе „криваву купіль" серед республіканців, що зруйнує будь-які шанси на повернення республіканців до Білого Дому. Один експерт каже, — подає „Ю.С. Нюз енд Ворлд Ріпорт", — що „Буш і Андерсон не уступляться. Прихильники Ріґена лютуватимуть. Це буде катастрофою".

ДЖАН АНДЕРСОН МОЖЕ БУТИ ДОБРИМ ВІЦЕПРЕЗИДЕНТОМ З КОЖНИМ з республіканських кандидатів на президента за винятком консервативного Роналда Ріґена — уважають політичні аналісти, — як про це згадує „Ю.С. Нюз енд Ворлд Ріпорт" з 17-го березня. Він здобув несподівано багато голосів у превиборах у Новій Англії, особливо підтримку в молодих виборців-республіканців і в незалежних, а також в демократів, які перекрочують політичну лінію розділу поміж партіями, щоб віддати йому свій голос. Це потрібне у виборах на президента, бо в ЗСА значно більше зареєстрованих демократів, як республіканців, і голос тих демократів, що голосуватимуть на республіканця — дуже конечний для успіху справи.

ПРЕЗИДЕНТ КАРТЕР ПЛЯНУЄ НОВІ ЗАХОДИ У ПОБОРЮВАННІ ІНФЛЯЦІЇ

Вашінгтон. — Згідно з повідомленням Білого Дому у четвер, 13-го березня, президент Джіммі Картер заплянував ряд нових заходів з метою поборювання інфляції, яка минулого року досягла 13,3 відсотка, а у перших місяцях цього року підвищилась до 20 відсотків.

Президент Картер мав виступити на телебаченні у п'ятницю о год. 4:30 по полудні та проголосити деякі нові пляни, включно із зниженням бюджету на фіскальний 1981 рік, який починається 1-го жовтня ц.р. Бюджетові обмеження мали б досягнути суми 15 більйонів долярів. Крім того президент Картер має проголосити наложення податку на імпортовану нафту у висоті від 4 до 4.40 дол. на 42-ґальонову бочку, що збільшило б ціну на бензину на 10 центів за ґальон. Податок на імпортовану нафту збільшив би прихід федерального уряду на 7 до 10 більйонів долярів.

Головною метою цих нових заходів є збалянсувати федеральний бюджет на фіскальний 1981 рік, що значно вплинуло б на здержання інфляції. Для збалянсування бюджету потрібно обмежень на 21 більйон долярів, тому законодавці Демократичної партії погоджуються навіть на вищі обмеження, а республіканці пропонують суму 20 більйонів долярів.

У міжчасі, деякі великі банки в Ню Йорку і в Ню Джерзі підвищили свою позичкову стопу для упривілейованих клієнтів до найвищого в історії ЗСА рівня — 18,25 відсотка.

Крім виступу в п'ятницю по полудні, президент Картер мав ще виступити вдруге на телебаченні увечері цього дня під час зустрічі з представниками преси, радіо і телебачення.

ВСІ ЗАКЛАДНИКИ ЖИВІ ТА ПЕРЕБУВАЮТЬ В АМБАСАДІ ЗСА — ТВЕРДИТЬ ДЕРЖАВНИЙ ДЕПАРТАМЕНТ

Вашінґтон/Теґран. — У четвер, 13-го березня, речники Державного департаменту повідомили, що мають достовірні докази, що всі 50 закладників живі і перебувають в американській амбасаді в Теґрані, а три інші американсьуі дипломати, включно з шарже д'афер Л. Брусом Лейнґеном, далі находяться в іранському міністерстві закордонних справ.

Це перший раз від 4-го листопада 1979-го року, тобто від часу, коли іранські екстремісти захопили працівників амбасади ЗСА, що речники американського уряду з такою певністю заявили, що всі закладники живі та перебувають під наглядом іранських „студентів" в приміщеннях амбасади. Раніше існували підозріння, що деяких дипломатів іранці забрали з амбасади і держать в інших місцях. Крім того були побоювання, що один із закладників помер, бо за різними підрахунками виходило, що в амбасаді є тільки 49 закладників. Під час Різдвяних свят три американські духовники, які відвідували закладників, зустрінулися тільки з 43-ма, а на підставі листування закладників встановлено, що іранські екстремісти держать в амбасаді таки 50 американських дипломатів. Речник Державного департаменту, однак, зазначив, що найновіші докази, — це „з другої руки" і досі ніхто не бачив всіх 50 закладників в той самий час.

Як відомо, 5-членна комісія Об'єднаних Націй, яка перебувала в Теґрані протяго, 17-ох днів, не мала змоги перевірити скільки закладників находиться в амбасаді, бо іранські власті, зокрема Аятолла Хомейні, кількакратно змінювали своє становище відносно відвідин закладників членами комісії. Проте речники американського уряду та Об'єднаних Націй далі надіються що комісія зможе вернутися до Ірану і розв'язати справу звільнення закладників, хоча Хомейні заявив, що це звільнення американських „шпигунів" залежатиме від нового іранського парляменту. Вибори до парляменту розпочалися в п'ятницю, 14-го березня, але іранські законодавці плянують розглядати справу звільнення закладників щойно в кінці квітня, або на початку травня, — заявляють іранські чинники.

Бжезіньскі оскаржує совєтський уряд за подвійну гру

Вашінґтон, Д.К. — Д-р Збіґнєв Бжезіньскі, дорадник президента Картера у справах крайової безпеки, заявив, що ЗСА не бачать будь-яких познак, щоб Совєтський Союз хотів переговорювати в справі совєтської інвазії Афганістану.

Промовляючи в Крайовому Пресовому Клюбі у Вашінґтоні, він сказав, що совети „воюють і говорять в тому самому часі — воюють, щоб здобути те, що вони хочуть, і говорять, щоб відвернути світову увагу та зневтралізувати світовий осуд совєтської інвазії Афганістану. Замість вивести свої війська з Афганістану, говорив д-р Бжезіньскі, совєти уводять нові військові з'єднання, що означає, що Москва приготовляється на довге перебування у завойованій країні.

Називаючи афганських повстанців борцями за свободу, д-р Бжезіньскі говорив: „Ми дуже вболіваємо тим, що уживається нерозбірливого насильства не тільки проти борців за свободу, але проти цілих громад та селищ, що ми, річ ясна, не уважаємо за конструктивний доказ позитивної розв'язки цього питання... Невтралізація не може бути збудована на горах трупів, на масових репресіях тих, що хочуть незалежности для малого народу, який хоче виявити свою національну й релігійну ідентичність".

ІРАНЦІ ВСЕ ЩЕ ПРИБУВАЮТЬ ДО АМЕРИКИ у великій кількості, не зважаючи на кризу поміж ЗСА і Іраном. Федеральні іміґраційні урядовці кажуть, що понад 11,000 іранців приїхали сюди з різними візами за цей час, що п'ятдесят американських закладників були схоплені екстремістами в Теґрані, тобто за останні чотири і пів місяця. Ці іміґраційні офіційні чинники додають, що з 226 іранських дипломатів, яким слід було упустити країну вже з початку ірансько-американської кризи, тільки 25 відсотків виїхали або збираються те вчинити. 35 дипломатів з іранської амбасади тут дістали від американського уряду дозвіл лишитися на своїх постах.

ПОЛІТВ'ЯЗНІ МОРДОВІЇ ДО УЧАСНИКІВ ОЛІМПІЙСЬКИХ ІГОР: „СУТЬ РЕЖИМУ ЗАЛИШАЄТЬСЯ НЕЗМІННОЮ"

Ню Йорк. (Пресова Служба ЗП УГВР). — Ще в січні минулого року група українських та інших політв'язнів Мордовських таборів проголосила своє звернення у зв'язку з підготовою Олімпіяди в Москві. Воно поширене у самвидаві. Передаємо його текст повністю.

„Спортсменам — учасникам XX Олімпійських ігор.

'...З усіх ігор найшляхетніші Олімпійські ігри. — Піндар".

Олімпійські ігри — свято сили, вправности, витривалости. Проте, ще еллїни — з 1-их Олімпіяд над рікою Анфей — захоплювалися лише тими атлетами, тілесна досконалість яких не була в розладі з мораллю й інтелектом.

Тричі в цьому сторіччі Олімпійські ігри не відбувалися через світові війни, проте, не менш похмурою є та сторінка історії Олімпіяд, над якою накреслено: 'Берлін, 1936 рік'. Авторитет і популярність Олімпіяд нацисти використали для пропаґандивної мети. Олімпійський смолоскип, уперше запалений після еллінських часів саме в 1936 році, освітлював гру м'язів, але очі спортсменів були не по-людському порожні, вони холодно відбивали танок священного вогню, споганеного смердючим духом звірств та насильства, що носився над III Райхом.

Немає нічого, що було б поза політикою, спорт — також політика, великий спорт — велика політика. Якби в 1936 році Олімпійські ігри відбулися не в Берліні, а в Москві, — це також не прикрасило б історію Олімпіяд, бо тодішня Росія була не менш концтабірною, ніж нацистська Німеччина. Радянський деспотизм — найверткіша і лицемірна форма тоталітаризму, нині мусить нап'ясти на себе маску відносної лібералізації, щоб завтра можливо знову вишкіритися багнетами і табірними вишками. Але сьогодні панують в СРСР усі види безправ'я, замаскованого й цинічно відвертого, леґалізованого й потаємного.

Як і уряд нацистської Німеччини, радянський уряд сподівається, що вогонь Олімпіяди, приковуючи до себе погляди мільйонів, засліпить їх своїм сяйвом і не дасть можливости розглянути темних сторін радянської дійсности.

Упорядники XI Олімпійських ігор марно намагались заманити у Берлін П'єра де Кубартена, — 'батько Олімпіяди' був велемудрим і принциповим. І хоч тепер рішня Росія — не Росії 1930-50 років, що стогнала стогоном загнаних за дріт мільйонів, суть режиму залишилася незмінною. З огляду на різні коньюнктурні міркування комуністичний режим не може тепер дозволити собі масових звірств, однак більше за все він боїться пильної уваги народів світу до його внутрішньої політики. Могутній всесвітній рух на захист людських прав та свобод змушує радянський уряд лявірувати, і якщо ж міць того руху зросте, можливо, що число політв'язнів, що мучаться у радянських концтаборах, зменшиться, і тим самим зменшиться безправ'я.

Ось чому ми, радянські політв'язні, звертаємося до всіх спортсменів і любителів спорту не з закликом відмовитися від участи в московській Олімпіяді, а з закликом, пам'ятаючи про криваву й лицемірну суть комуністичного режиму, перетворити стадіон в трибуну, з якої прозвучав би могутній голос спортсменів, що вимагають гуманізації внутрішньої політики радянського уряду, дотримання прав людини в усьому обсязі.

Нехай супроводжує ваші спортивні успіхи висока слава поборників людських прав і свободи! Ми, політв'язні концтабору Сосновка, з надією дивимось на вас.

15 січня 1979

Кузнєцов, Ґінзбурґ, Гаяускас, Євграфов, Караванський, Лук'яненко, Мурженко, Осадчий, Ребрик, Романюк, Степанов, Шумук".

Совєтські аґенти інфільтрували іранських „студентів"

Вашінґтон, Д.К. — Терористи, які захопили американських закладників в амбасаді 4-го листопада 1979 року, є членами „1,000-членного елітного корпусу" совєтських аґентів, „на вишкіл яких совєтський уряд витратив 150 мільйонів долярів", згідно з ревеляціями ген. Джорджа Кіґана, колишнього шефа розвідки американського летунства.

„Група тих розвідчиків є в проводі терористів, які держать американських закладників у американській амбасаді в Теґрані. Інші призначені на аґітаційну роботу серед іранських робітників, які працюють у нафтових копальнях", — говорив ген. Кіґан і твердив, що в нього є незаперечні докази на те, що росіяни виплатили 150 мільйонів долярів золотом „на вишкіл терористів". Він додав, що провідники тієї групи, призначені з іранської комуністичної партії Тудег, а гроші були переслані через банки в Теґрані і Швайцарії з Москви.

Ген. Кіґан подав ці інформації кореспондентові лондонського щоденника „Дейлі Телеграф" 11-го березня.

Ці заяви американського генерала є згідні з іншими повідомленнями, що стали відомими минулого тижня і які виявили справжню суть іранських тюремників. Д-р Збіґнєв Бжезіньскі, голова Крайової Ради Безпеки та дорадник президента Картера, сказав на днях, що „войовничі фанатики, які зайняли американську амбасаду, перетворили її в Теґранський Совєт".

ВІДОМІ НЕЩАСНІ „ЛЮДИ В ЧОВНАХ" НЕЗАБАРОМ, можливо, знайдуть пристановище в новому світі. Ці й інші біженці з комуністичних або прокомуністичних країн Південносхідньої Азії, які чекають на переміщення до нових країн поселення в переповнених біженцями таборах в країнах Південносхідньої Азії, вільних від комунізму, зможуть поселитися в країні Белізе, колишньому Британському Гондурасі в Південній Америці. Про дозвіл на поселення від уряду Белізе старається „добрий самарянин", — пише „Нюзвік" з 17-го березня, — Майк Блюменталь, колишній секретар скарбу ЗСА та теперішній репрезентант Комісії для біженців при ОН. Він сам біженець від нацистських переслідувань жидів у своєму дитинстві, тому розуміє добре знедолених „людей в човнах", і вже робив, хоч безуспішно, заходи для їхнього в'їзду до Ґваяни, південноамериканської країни, яка виявилась, на жаль, не зацікавленою. Зате Белізе начебто прихильно ставиться до Блюменталевого проєкту поселити в цій малозаселеній і вкритій джунґлями й болотами субтропічній країни нових поселенців, які б у майбутньому могли розбудувати її.

„ПОЛІТИЧНА КОНЦЕПЦІЯ" ГЕН. ПЕТРА ГРИГОРЕНКА НЕ СПОДОБАЛАСЯ ТАКОЖ РОСІЯНАМ

Ген. Петро Григоренко

Ню Йорк. — „Політична концепція" ген. Петра Григоренка, себто його погляди і розуміння характеру теперішньої комуно - московської імперії, з'ясовані ним у його статті: „До питання державної незалежности і взаємовідносин між народами СССР", надрукованої в російському журналі „Континент" та в деяких українських газетах, не сподобалася не тільки українцям, але й росіянам, хоча і з цілком протилежних міркувань. У широковідомій вже резолюції, що її зголосили та перевели на форумі УККА представники Організацій Визвольного Фронту, засуджується „політичну концепцію" ген. П. Григоренка за те, що вона, ця концепція, мовляв, не визнає російського характеру теперішньої колоніяльної імперії СССР, і за таку „концепцію" відмовляється „під держки" очолюваному ген. П. Григоренком Закордонному Представництву Української Гельсінкської групи. Росіяни навпаки докоряють ген. П. Григоренкові за те, що він теперішню совєтську колоніяльну імперію вважає за „пересмника Російської колоніяльної імперії", яка була створена на тих самих принципах, що сьогоднішня совєтська.

Російську концепцію про „політичну концепцію" ген. Петра Григоренка висловив В. Соколов у своїй рецензії на 22-ге число згаданого журналу „Континент", надрукованій в „Новому Русскому Слові", в недільному виданні з 2-го березня ц.р. У тій статті-рецензії м.і. сказано (цитуємо в російському оригіналі й українському перекладі)

Огорчает выступление со страниц „Континента" П.Г.Григоренко „К вопросу о государственной независимости и взаимоотношениях между народами СССР". Благие намерения известного правозащитника сведены на нет хлесткими, но не слишком основательными заявлениями типа: „Советский Союз — правопреемник Российской колониальной империи", которая „была основана на тех же принципах". „Советский Союз во многом напоминает Российскую империю. И не удивительно". И т.д. и т.п. Вся статья написана в виде тезисов, не подкрепленных ни конкретными фактами, ни логическими построениями, и читать ее досадно и огорчительно. Почему для генерала Григоренко „самой большой помехой" является „российский патриотизм", который автор не без умысла включает в один ряд с „великодержавными — шовинистическими настроениями"? И к чему относится констатация, в которой явно прочитывается сожаление: „которие еще имеются в среде русских" — к „патриотизму" или к „настроениям"? В виде прокламации определенного типа организации эта работа еще подошла бы, но на страницах серьезного журнала она выглядит не на месте.

...Засмучує виступ на сторінках „Континенту" П.Г.Григоренка „До питання про державну незалежність і взаємовідносин поміж народами СССР". Благі наміри відомого правозахисника зведені нанівець дошкульними, але не надто обґрунтованими заявами типу: „Совєтський Союз — правопересмник Російської колоніяльної імперії", яка „була основана на тих же принципах".

„Совєтський Союз в багато чому нагаду Російську імперію. І не дивно".

І т.д. і т.п. Вся стаття написана у вигляді тез, не зміцнених ні конкретними фактами, ні логічними побудовами, і читати її прикро і гірко. Чому для генерала Григоренка „найбільшою перешкодою" є „російський патріотизм", що його автор включає не без заміру в один ряд з „великодержавною шовіністичною настановою"? І до чого відноситься ствердження, в якому явно можна вичитати жаль: „які ще існують в середовищі росіян", — чи це до „патріотизму" чи до „настанови"? У вигляді проклямації певного типу організації ця праця може ще б і підійшла, але на сторінках серйозного журналу вона виглядає не на місці.

Російський дисидент Александр Ґінзбурґ мешкатиме в Джерзі Сиnі

Джерзі Сиnі, Н. Дж. — Відомий російський дисидент, звільнений і виселений з Совєтського Союзу рік тому, один з п'ятьох політичних совєтських в'язнів замінених Америкою за двох совєтських шпигунів, заарештованих в ЗСА (в цій групі п'яти був і Вінс і Мороз), Александр Ґінзбурґ вибрав місто Джерзі Сиnі за свій постійний осідок в Америці, своїй новій батьківщині. Ґінзбурґ, — пише „Джерзі Джорнал" з 12-го березня, — мабуть є найпопулярнішим в світі тепер мешканцем цього Гадсон району, він купив один з будинків у секції Ван Ворст на долині міста.

Його родина, що складається з матері, дружини і його двох синів, також є тут з ним, приїхавши щойно недавно з СССР. Вони тепер перебувають разом з Солженіциними у Вермонті, де стараються звикати до нового американського способу життя.

Рано ставши на дисидентський шлях, Ґінзбурґ, — пише далі „Джерзі Джорнал", — був тричі засуджуваний совєтською владою до кари в таборах примусової праці. Перед звільненням з ув'язнення і виїздом з СССР він якраз відбував восьмирічний строк в концентраційному таборі за „антисовєтську аґітацію і пропаґанду". Два інші, звільнені разом з Ґінзбурґом дисиденти лишилися в Ізраїлі, а Валентин Мороз і Петро Вінс є в Америці, подає газета, додаючи, що один є баптистським пастором, а другий — українським націоналістом.

Ґінзбурґ тепер має 43 роки. Він є дорадником нюйоркської організації „Дім Волі" (Фрідом Навз), яка займається пильнуванням стану свободи в усьому світі.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily exept Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Совєтські шпигуни в ОН

Деякі американські політичні колюмністи вважають, що якщо б президент Картер справді хотів ужити санкцій супроту Совєтського Союзу, то в першу чергу, він повинен би, зразу після інвазії СССР в Афганістані, прогнати б Америки сотки совєтських шпигунів. Однак цього і досі не зроблено, хоча ці совєтські шпигуни дальше діють на шкоду Америки.

Недавно відома програма телевізійної станції „Сі-Бі-Ес", знана під назвою „60 Мінітс", подала дуже цікаві інформації про совєтську агентуру в Америці.

На програмі подано, що в Об'єднаних Націях є затруднених 14,350 урядовців, які, ще перед вступленням до праці, складають присягу, що вони сповнятимуть свої функції як міжнародні урядовці та що вони не будуть шукати чи приймати будь-яких нелеґальних інструкцій від урядів чи інших властей поза Об'єднаними Націями.

Аркадій Шевченко, який був заступником секретаря Об'єднаних Націях, перед тим заки „вибрав волю", у квітні 1978 року, заявив, що совєтські піддані, які працюють в ОН, цілком не беруть поважно тих зобов'язань Об'єднаних Націй. Він твердить, що з усіх 400 совєтських урядовців в ОН, щонайменше 300 є або старшинами в КҐБ, старшинами ҐРУ („Ґлавноє Розвєдовательноє Управлєніє" — військова розвідка), або членами інших розвідчих служб.

Сотки таких шпигунів можуть свобідно подорожувати по Америці; совєтські знову ж дипломати, згідно білятеральної умови з Америкою, мають, однак, певні обмеження у їхніх роз'їздах по Америці, так же само як і американські дипломати, які перебувають у СССР.

Аркадій Шевченко далі зазначив, що ці совєтські шпигуни під покришкою міжнародного статуту Об'єднаних Націй не тільки мають повну свободу рухів, але вони вивінувані наймодернішим електронічним приладдям, яким перехоплюють засекречені телекомунікації та радіові комунікації, які відтак передають у Москву.

Далі, колишній контррозвідчик з Еф-Бі-Ай Лярри МекВілліямс, який протягом дванадцяти років працював в інвестиґаціях проти совєтського персоналу в Ню Йорку, вповні підтвердив ревеляції Аркадія Шевченка. Він сказав, що: „Не тільки, що ці совєтські шпигуни мають велику свободу рухів, але в Ню Йорку вони можуть продістатися до індустріяльних і економічних корпорацій, економічних досвідчих інститутів, отже для них немає більш вигідного місця для шпигунства як Ню Йорк".

Не треба забувати, що ЗСА платить біля 25 відсотків усього бюджету Об'єднаних Націй, цебто біля однієї четвертини з 149,735,604 долярів річного бюджету. Коли А. Шевченка запитав Майк Воллес, чи це означає, що американські платники податку частинно платять совєтським шпигунам, Шевченко відповів: „Так, це абсолютна правда".

Представник Державного Департаменту, Нансі Гартлей, з Бюра Міжнародних Організацій, відповіла, що Державний департамент є „вповні свідомий" того, що совєтська розвідка „успішно проникає в ОН та їхні спеціяльні агенції". Цю проблему,— сказала вона систематично представляють генеральному секретареві Куртові Вальдгаймові в ОН, і вже не раз на домагання американського Уряду, видалено совєтських шпигунів із цієї міжнародної організації. Однак, якщо взяти до уваги урядову американську статистику за 25 років видалено тільки 30 совєтських шпигунів.

Пані Гартлей далі також твердила, що Уряд у Вашінґтоні думав над „обмеженням подорожей у цілях безпеки", але остаточно такого обмеження не запроваджено з огляду на персонал із інших країн світу, уряди яких вдержують добрі відносини з Америкою. А щодо відтягнення фінансової вплати Америки до ОН, то такий крок „не спинить інфільтрації Секретаріяту чи матиме будь-який вплив на їхні платні. В додатку, відтягнення американських фондів від ОН було б на загальну нашу шкоду та порушить наш інтерес в ОН, а з цим пошкодить загальній ефективності Об'єднаних Націй", — сказала п-і Гартлей.

Раніше чи пізніше тією справою повинен зацікавитися американський Конгрес та винести відповідні й далекойдучі рішення, щоб остаточно покінчити з підривною акцією совєтської шпигунської сітки, яка діє у Ню Йорку.

Степан Женецький

„КИТАЙСЬКА КАРТА" ВАШІНҐТОНУ

Американські політичні коментатори пишуть, що напад Совєтського Союзу на Афганістан не лише понищив всі мости американсько-московської співпраці, принаймні тимчасово, але, правдоподібно, причинився теж до того, що Вашінґтон заперестав політику рівнорядного трактування Пекіну й Москви, і то на довгий час. Багатозначна візита в Китаї американського секретаря оборони, Гарольда Бравна, на початку місяця лютого ц. р., була багатомовною ознакою перехилення Америки в бік Китаю.

Що це Кремлеві не особливо подобалося, цілком зрозуміло. А що дійшло до тісніших зв'язків між тими її головними противниками, то Москва не може звинувачувати когось іншого, тільки саму себе. Її зростаюча агресивність у світі, та зневажливе ставлення до інтересів Америки і Китаю, спричинилися до того, що Вашінґтон і Пекін пішли на сучасну співпрацю, що її знавці називають, півсоюзом між собою.

Зрештою це ж було цілком очевидним, що одного дня керівники американської політики застановляться над тим, чи втримування рівнорядних зв'язків відносно СССР і Китаю, є розумним? Адже виявляється щораз виразніше, що Совєтський Союз починає бути поважною загрозою для світових інтересів Америки. Знову ж Китай, з другого боку, в останніх роках, або підтримував позиції Америки, або здержувався відверто проти них виступати. В таких обставинах продовжування політики однакового трактування тих двох потуг, було б рівнозначним із однаковим трактуванням своїх противників, і своїх союзників.

У такій ситуації Вашінґтон зрозумів, що в інтересах Америки є, щоб Китай став настільки сильним, щоб міг стати заборолом проти московської агресивности в Далеко-Східньому районі Азії. А тому Китай всеціло занятий своїми спорами з Москвою і В'єтнамом, він, правдоподібно, немає ні амбіції, ні можливостей, грати ролю світової потуги. Зрештою, немає великих розходжень інтересів між Америкою і Китаєм, принаймні під сучасну пору, тому секретар Бравн був зовсім правий, коли говорив представникам китайського уряду, що американські і китайські інтереси — паралельні.

Однак деякі американські політичні коментатори перестерігають, що паралеля — не тотожність. Основні цілі Америки і Китаю — різні. Різні є також основні вартості обох народів. І хоча Пекін постійно намовляє Америку, щоб вона нарешті гостріше виступала проти агресивности совєтського уряду, проте, це не було б корисно для Америки, так принаймні думають деякі аналітики, цілком зривати зв'язки з Кремлем. Бувають моменти, що хоч Америка і Совєтський Союз ривалізують між собою — змагання за впливи у світі, здобування ресурсів тощо — але часами вони теж мають спільні інтереси, як наприклад, припинення перегонів у зброєнні та скорочення стратегічних ракет.

Іншими словами, повний союз між Америкою і Китаєм вийшов би Америці не зовсім у користь. Зрештою, Пекін такого й не пропонує американському урядові. Китайці тільки хочуть, щоб американці енергічніше поборювали ґльобальну експансію Совєтського Союзу, та допомоги Заходу в мілітарній ділянці. Значить, Китай бажає іти в тому самому напрямі, що й ЗСА, тільки іншою дорогою.

Американська дипломатія має традиційно труднощі у виборі між правдивими, а тимчасовими, сезоновими, союзниками. Під час Другої світової війни, навіть Сталін, кровавий деспот, вважався в ЗСА, хоча за твердолобого, але доброго і чесного „вуйка Джова". Коли ж між Совєтським Союзом і Америкою настала холодна війна, то розчарування американців було тим гостріше, в наслідок чого приязнь і довір'я замінилося в ненависть і страх супроти „московського ведмедя". Та історична лекція і здоровий глузд, вимагають, щоб Америка оминула повторення такої великої зміни у відношенні до Китаю.

Розуміється, кожне договорення між Америкою і Китаєм, яке воно не було б обережне, буде осуджене Москвою, як загрозливе і провокативне. Але таке її тлумачення не повинно мати впливу на американську політику. Щодо тих, хто перестерігає, що Москва хворобливо боїться Китаю, і тому з розпуки може зробити якусь непередбачену дурницю, то це заперечує совєтська політика останньої декади. Адже ж кремлівські володарі ані трішки не припинили своєї ґльобальної експансії у побоюванні, що це може спричинитися до тіснішої співпраці між Вашінґтоном і Пекіном.

Під сучасну пору в інтересі Америки є напотребу, що американці повинні в деяких ділянках, співпрацювати з Китаєм. Допомога в змодернізуванні китайської армії — це вимога число один. Правда, Америка покищо не продає сама зброї Китаєві, але не боронить цього робити

(Закінчення на стор. 4)

Майбутнє Туреччини захитане

Вашінґтон. — Військові сили Туреччини, — інформує Конґресовий звіт з 10-го березня, — стали такі слабі, що вони не в стані виконувати свої зобов'язання для НАТО, в той сам час, як економічні й політичні проблеми країни створили сприятливі умови в ній для державного військового перевороту. Цей звіт до Конґресової підкомісії для Середнього Сходу зроблений Конґресовою Дослідчою Службою (CRS), що є філією Конґресової Бібліотеки, на прохання Комісії, яка розглядає дальшу економічну допомогу для Туреччини.

Теперішня допомога ЗСА Туреччині річно становить приблизно 450 мільйонів дол., а Американський Конґрес дає до зрозуміння, що він братиме під увагу зменшення фондів в Америці на закордонну допомогу з метою зменшення федеральних витрат. Туреччина представлена у цьому звіті дуже песимістично: її воєнна міць дуже послабла, зокрема 50 відсотків турецького військового виряду потребує негайного ремонту в додатку до того, що ним дуже тяжко оперувати. В країні коефіцієнт інфляції становить 70-80 відсотків, безробіття — 15-20 відсотків, і уряд більше витрачає на купівлю нафти, ніж заробляє з продажу своєї закордоном.

Політичні партії і далі перебувають у стані антаґонізму до тієї міри, що не в стані утворити коаліційного уряду, не зважаючи на завуальовану до деякої міри пересторогу військових кіл, що вони вчинять переворот у країні для привернення в Туреччині внутрішнього ладу, що було б ударом по демократичних аспіраціях турків. Політичний терроризм, що заливає тепер багато країн вільного світу, розгойдався в Туреччині до тієї міри, що гине тижнево тут пересічно 50 осіб у міських районах. Далі в цьому Конґресовому звіті сказано, що, хоч в Туреччині сильні тенденції до демократії, з її 99 відсотками мусулманського населення, тут можливе повторення „іранського" прикладу: в Туреччині помітний зріст мусулманських релігійних самоусвідомлень у той самий час, коли неминуча боротьба уряду з тероризмом викликає в населення протиурядову настанову.

Конґресовий звіт теж вказує на поважну трудність становища в Туреччині через все ще не полагоджену справу відносин поміж Туреччиною і Грецією за Кипр. У своїх рекомендаціях для уряду ЗСА звіт подає такі кроки для Америки: розпочати інтенсивні дипломатичні зусилля, подібні до єгипетсько-ізраїльських, в Туреччині й Греції для приспішення полагодження кипрського конфлікту поміж ними, бо в протилежному разі ЗСА стримає допомогу і одним і другим; збільшити технічну допомогу Америки Туреччині в напрямку зміцнення турецьких сил внутрішньої безпеки, які потребують удосконалення, й поліпшення їхньої сміливости поборювати тероризм, міські насильства і неспокій серед розагітованих проти уряду мас.

Остап Тарнавський

ПО СЛІДАХ ШЕВЧЕНКОВОГО СЛОВА...

(Невиголошена промова на святі в честь Тараса Шевченка)

Сто сорок років — від появи першого „Кобзаря" в 1840 році — лунає над Україною могутнє Шевченкове слово, що його поет поставив на сторожі коло свого народу. Силу і значення цього слова зрозумів ворог і з неперебірливістю методів і засобів намагався і намагається його приглушити, викривити. Знаючи, що не можна відобрати Шевченка народові, підступний ворог пробує його фальшувати, подати слово поета неповним і підробленим, без отого віщого вогню, що повсякчасно будить народ із сну. Дух Шевченка стереже оте віще слово; велике серце поетове, що спочило в українській землі, прислухається і до Дніпра і до круч і воно не покине України, поет, — як він заявив у „Заповіті", — відійде, піде молитися до самого Бога тільки тоді, коли „кров ворожа поплине Дніпром", коли Україна стане вільною. Найбільша турбота поетова — оте фальшування, оте присиплляння, що його доконують і самі земляки, до яких він звертається у своєму віщому посланні з просьбою-молитвою — до усіх тих і мертвих, і живих, і ненарожденних, бо не байдуже, не однаково йому, „як Україну злії люди присплять, лукаві, і в огні її окраденую збудять".

І живе це велике Шевченкове слово у душах українських патріотів, воно іде українською землею і постійно відживає, підіймаючи народ до життя, до боротьби за повні права, воно спалахує постійно новим вогнем творчого піднесення, гартуючи щораз нові голоси, що поповнюють ряди Шевченкового наслідства, йдуть по слідах Шевченкового слова.

Уся нова література спротиву в Україні виросла у тіні Шевченкового слова. Нова когорта поетів, що під іменем шестидесятників прийшла в літературу в час відлиги, прийшла із Шевченком. Представляючи поезії Василя Симоненка, літературознавець Іван Кошелівець так і визначив ролю молодого поета: „у хороший Шевченків слід ступаючи". Син українського села, Василь Симоненко нагадує Шевченка і своїм мужнім голосом в обороні правди й у своїй щирій, непідробленій любові до людей і своєї країни. Симоненкові захалявні вірші пішли по українській землі, як колись Шевченкові, та справедливо, — як каже Кошелівець, — Симоненко увійшов в українську літературу як гідний нащадок Шевченка.

Цей усучаснений Шевченко говорить і з віршів Миколи Вінграновського, коли поет заявляє: „Ми знову є. Ми пізні. Найпізніші. Що наросли з худеньких матерів в саду порубанім". Ліна Костенко передає молодим поетам поучення великого Кобзаря, що говорить устами кам'яної статуї Шевченка на київському пам'ятнику, де постало місце щорічної прощі молодих поетів, мов відправа національного культу: „А ви гартуйте ваші голоси не скаргами, не белькотом надій, не криком, не переспівом на місці, а заспівом в дорозі нелегкій".

Нові поети не тільки прийшли по слідах Шевченка, заговорили його словом, вони й поділили долю поета. Наступ режиму на літературу, що дихнула свобіднішим духом гуманізму в короткому часі відлиги, розгромив ту надійну когорту „новобранців у літературі" й вони, по слідах Шевченкових, опинилися в тюрмах і на засланні. З тією ж твердістю що Шевченко прийняв жорстоку кару від царського режиму, заявляючи: „Погано дуже, страх погано у цій пустині пропадать, а ще поганьше в Україні дивитись, плакать і мовчать", — поет Ігор Калинець говорить: „Як кожний в'язень я тужу цілим серцем за свободою, але зваживши всю ситуацію деспотичного пригноблення в Україні, я волію табір".

Свідомо вибрав Шевченкове слово Микола Руденко, як і свідомо він взяв на себе хрест, що символізує не тільки ярмо, в якому наша країна, але й віру, отой віщий вогонь слова, що як у Шевченка — є словом істини. Руденко належить до того покоління, що жило у забріханні режимної діялектики, яка намагалася пофальшувати велике слово Шевченка, і щойно відлига дозволила йому пізнати, що він ішов не за тією зорею, що веде до правди. Тоді він і пізнав правдиве Шевченкове слово і міг повторити за Кобзарем:

„Безсмертність нації
у слові,
а слово — Бог
земних віків".

Микола Руденко не тільки зрозумів силу великого Шевченкового слова, він пішов за Шевченком і підняв протест проти тиранії і безправ'я, ставши у проводі політичної акції, що

(Закінчення на стор. 4)

З НАШИХ БУДНІВ

ПІД СВ. ЮРОМ

— Слава Богу, що на днях кінчиться той святий постонько, — мовив мій шановний пан господар, — то й незадовго вже побачимо через вікно на сходах церкви святого Юра не тільки похоронні процесії, як досі бувало, але й весільні...

В цьому місці слід відмітити, що велике світле вікно моєї тимчасової квартири виглядає прямо на вхід до нового Святоюрського храму, так що інколи мені здається, що якби простяг руку почерез 7-му вулицю, то діткнув би прекрасної мозаїки Патрона церкви св. Юрія-Переможця — мистецької праці маестра Михайла Дмитренка.

Треба визнати слушність за моїм шановним господарем дому, що, на жаль, такі тепер частенькі й такі сумні похоронні процесії не звеселяють вашого ока, ані серця... Хоча пан господар має свої застереження і до весільних антуражів: не любить він, сказати правду, цього обичаю, коли на сходах церкви дружки чи свашки посипають голову новозвінчаної панни молодої зеренцями рижу!

— Що ж це за звичай такий, циганський чи таліянський? — негодує, буває, пан господар, чи це не гріх так марнувати дар Божий?.. Таж з цього надаремно розсипаного і втоптаного в болото рижу, можна б зварити отакий баняк молочної каші!

— Тато звертає увагу лише на кулінарну вартість рижу, — сказав тоді зять шановного господаря дому, пан Влодко, — а не добачає його спиритуального значення! Адже, як пишуть газети, китайці женуть з рижу знамениту китайську водку, що нею пробують виперти з світових ринків совєтську „Столічную".

— Ет! — легковажно махнув рукою пан господар, — стовідсотковий абстинент, що не в силі стерпіти самого духу горілчаного чи тютюнового!

Отак ми в трійку гуторили, стоячи у вікні, майже впритул до входу в нову святиню. А під святим Юром саме в той час аж зароїлося від Божого люду, поскільки тоді скінчилась співана Служба Божа, звана „Десяткою", отже одні побожні парафіяни виходили з церкви, другі ж поспішали на Богослуження, що починається в 12-ій годині дня.

— Ну, слава Богу, є ще трохи українців на світі! — зідхнув з полегшою мій шановний господар дому.

А я на цьому місці кінчаю фейлетона і припиняю „підвіконну" тематику, а то достойна товаришка пера, Іванка Савицька, готова подумати, не дай, Господи, що я підкопуюсь під її колонку в „Свободі" — „З мого вікна..." **Ікер**

Анна Власенко-Бойцун

ХРОНІКИ, РОМАНИ І МЕМУАРИ УЛАСА САМЧУКА

(1)

У поточному році Улас Самчук, наш визначний романіст і найповажніший кандидат на Нобелівську нагороду, відзначатиме 75-ліття свого народження і 55-ліття своєї літературної творчости. Його невтомна й наполеглива творчість як письменника, редактора, журналіста внесла чимало в скарбницю українського слова в Україні й еміграції та запевнила йому передове місце в нашій літературі, а може й світовій.

Улас Самчук народився у селі Дермань на Волині, 20-го лютого 1905 року. Коли йому було шість років, його батьки переселились у село Тилявку, де він почав ходити до народної школи. В 1917 році перейшов він учитися до середньої школи в Дермані, а в 1920 році до української гімназії у Крем'янці.

Молодий Самчук залишив Польщу з політичних мотивів у 1927 році і виїхав до Німеччини, де спершу жив в Бойтені, а згодом у Бресляві, продовжуючи навчання в Бреслявському університеті В 1929 році переїхав він до Праги і тут студіював філологію в Українському Вільному Університеті під керівництвом проф. Степана Смаль-Стоцького. В роках 1938-39 був свідком визвольних змагань Карпатської України, працюючи завідувачем Командування Карпатської Січі. В Чехо-Словаччині перебував Самчук до 1941 року. Цього ж року він повернувся на свою рідну Волинь, до Рівного, де редагував часопис „Волинь", аж до часу, коли його заарештувала окупаційна влада в 1942 році.

Воєнні події примусили його залишити Волинь удруге в 1943 році. Рік пізніше він знову опинився в Німеччині, де перебував у різних таборах, головно в Ульмі над Дунаєм аж до 1948 року. В роках 1945-48 був Самчук головою об'єднання письменників МУР та речником „Великої літератури". Осінню того ж року покинув Самчук Европу й поселився у Торонто, де живе й працює досі.

Хроніки, повісті і романи Уласа Самчука охоплюють три чверті нашого століття і віддзеркалюють вповні дві світові війни, та три головні окупації: польську, німецьку і російську. Хоча Самчук прожив лише 25 років на батьківщині, вони стали базою його літературної творчости як у змальовуванні історичного тла, так і в характеристиці його протагоністів. Самчук вийшов із сім'ї, яка зберігала традиції предків, із села, що, поруч Острога було другим культурним центром князів Острозьких, із провінції, що була колискою плекання вольностей і центром першої слов'янської держави як це доказує проф. Ярослав Рудницький у своїй довідці про назву Волинь.

Самчук дебютував у журналі „Наша бесіда" у Варшаві в 1925 році, а від 1928 року друкував оповідання у „Літературно-Науковому Віснику", у Львові. Тематика його перших оповідань — це любов, звичайно нещаслива, самітність і туга. Оповідання показують шукання молодого автора, і тематично і стилістично.

Лише згодом, коли Самчук здобув признання, його оповідання зібрано і видано окремою збіркою „Віднайдений рай", в 1936 році у Львові.

Загальну увагу критиків і читачів здобув собі молодий письменник аж хронікою „Волинь", яка спочатку друкувалася періодично в католицькому журналі „Дзвони", а в 1934 році окремо вийшла її перша частина „Куди тече та річка" й одержала першу нагороду від Товариства Українських Письменників і Журналістів. Тогочасні українські та й польські критики оцінили „Волинь" високо, зокрема Євген Маланюк, назвавши хроніку „потужною широкоперсою, селянською епопеєю, що піднімається до височини героїчного епосу". Захоплення критиків зацікавило, і здобуло читачів, і перекладачів, і запевнило Самчукові провідне місце серед сучасних йому прозаїків.

Тритомна хроніка „Волинь" — це основний і найсильніший твір Уласа Самчука. Це — широке полотно з повною панорамою села і групою героїв — батько Матвій Довбенко і сини, із яких Володько є новим, активним, типічним протагоністом Самчука. Хроніка охоплює два покоління і насвітлює три фази розвитку волинського села. Перший том — „Куди тече та річка" представляє село перед Першою світовою війною: бідне, неосвічене, спокійне, відстале. Другий том — „Війна і революція" показує бурхливе життя села під час тієї ж війни і революції. Автор змальовує не лише воєнні злидні села, але також насвітлює ідеологічні течії, що прокочувалися селом разом з переходом різних армій — російської, української, німецької і червоно-комуністичної революції, що з черги роз'єднувало селян, які перед війною були добрими сусідами. Третій том — „Батько і син" віддзеркалює життя села між двома світовими війнами під польською окупацією. У тому періоді село дозріває, стає свідомим національно і продукує своїх власних провідників.

У творі „Волинь" Самчук віддзеркалив не лише традиції предків і давні звичаї, але також відтворив живучість і спосібності свого народу, гордість волиняків, культуру села, що творилась протягом століть і формувала життя поколінь. Мудрість села репрезентує дід Юхим, який „своїм справжнім розумом досягнув більшого, ніж інші зі школами". У нього „і дім, і худібка, і сад, і поле. Чарівник! Розуміється, чарівник. Бо ось, він вичарував із нічого сливе все те, що іншим ніяк не вдається".

Таким бажає бути і Матвій, і Володько.

„Зросту Матвій великого... Постать його потужна, міцно збудована, „яких сьогодні вже немає". Робота в його руках горить. Ступить — земля гнеться. Ударить кулаком — довбні не треба. Дуб-дубом мужик".

Героєм першої частини є плугар Матвій Довбенко, а двох останніх його син Володько. Самчук з фотографічною докладністю показав розвиток національної свідомости села Телявки і паралельно змалював дозрівання сина того села Володька від раннього дитинства до повної ідеологічної і політичної зрілости. Батько репрезентує любов до землі у вужчому, селянському розумінні, а син у ширшому, всенародному маштабі. Метою першого є його родина та її забезпечення, а метою другого — батьківщина та її місце посеред інших народів. Володько знає, що підняти Україну так, як піднялось його рідне село, треба вийти поза її межі. Треба вийти у світ, щоб здобути належне їй місце. Він каже батькові:

„Я хочу здобути право... для неї самої... Всі ми мали землю, а де було право на неї? Хто був наш дід? Раб. Прадід? Також раб. Ми?... І через те треба йти. Думаєте, я знаю куди? Ні. Я не знаю, але йти треба. Це я знаю"...

Є два шляхи — один на схід, а другий на захід. Володька манить цей, що веде до Києва. Переходячи кордон до СССР, попадає до в'язниці. Там зустрічає він тих, що втікають на Захід. Один із них навчає Володька:

„Не шукайте України виключно біля Дніпра. Шукайте її також у Ню Йорку, Лондоні, Харбіні. Вона в цілому світі, у всій планеті"...

Син відходить на Захід, щоб розпочати нову сторінку історії свого народу. Батько залишається у рідному селі, яке збудував та яке безмежно любить, щоб завершити свій змаг і спочити на своїй землі.

„Волинь" — це автобіографічна хроніка, деталі якої збігаються із біографією автора, з постаті батька і братів змальовані на прототипах найближчої родини Самчука.

У наступній хроніці одного життя „Марії", оснований на підставі життєпису його своячки, яка жила в тій частині Волині, що опинилася в кордонах СССР, Самчук показав українське село по другому боці кордону. В „Марії" представив автор революцію-стихію, що немов гураґан несе із собою руїну і смерть. Він розповів про те, як брат вирікається брата, батько вбиває сина, голодна мати душить дитину в розпачі, бо не має чим її нагодувати, а чернець вирікається Бога. Самчук показав загибель добра а торжество зла. Виходу автор не показав, бо його в ті часи й не було.

(Продовження буде)

Жертводавці на Закордонне Представництво Української Гельсінкської Групи

(Збірка організована Українським Демократичним Рухом — УДР)

СПИСОК ч. 1.

Д-р О. Волянський, Thiells	$ 50.00
Д-р С. Ворох, West Orange	25.00
Д-р Б. Шебунчак, Bloomfield	25.00
Д-р Р. Лисяк, Stony Point	100.00
Д-р В. Семків, Pomona	50.00
Д-р Б. Ванадзін, New York	15.00
Д-р Наталка Ворончук, Tiells	50.00
Д-р Р. Осінчук, New York	15.00
Д-р Р. Борковський, Yonkers	100.00
Мгр. Р. Ільницький, Forest Hill	50.00
Інж. М. Степанюк, Kew Gardens	30.00
Ю. і В. Кузьмич, New York	20.00
М. Матвіїв, Forest Hills	20.00
Н. Н., New York	20.00
Мгр Світлана Андрушків, Maplewood, N.J.	10.00
Д-р О. Третяк, Філядельфія	50.00
Інж. Б. Захарчук, Філядельфія	50.00
Б. Артимишин, Філядельфія	50.00
Марта Шиприкевич, Філядельфія	50.00
Д-р Л. Кушнір, Філядельфія	50.00
Інж. Я. Цюк, Філядельфія	50.00
Д-р Т. Цісик, Філядельфія	20.00
Є. Татунчак, Філядельфія	20.00
О. Петрович, Філядельфія	20.00
Е. і М. Кохан, Філядельфія	20.00
Інж. О. Цюк, Філядельфія	20.00
О. Михалюк, Філядельфія	45.00
Т. Крочак, Філядельфія	10.00
Проф. М. Лабунька, Філядельфія	10.00
М. Терлецький, Філядельфія	25.00
В. і М. Дуцилович, Філядельфія	50.00
Н. і Г. Даниленко, Філядельфія	50.00
Дарія Витанович, Берклі Гайтс, Н. Дж.	30.00
М. Дзвінка	5.00
Іван Липка	1.00
Зореслав Зор'ян	1.00
Д-р Осип і Лідія Оришкевич	100.00
Богданна Волянська	5.00
М. Малиняк	5.00
Степан Тур	1.00
Теодор Павелчак	2.00
Даніелля Дзим	2.00

Жертводавці з Маямі, Фльорида, з нагоди Свята 22-го Січня

М. Ракуш	$25.00
Е. М. Дзюбинський	20.00
В. Катамай	10.00
В. Ґелембин	10.00
В. Бора	10.00
С. і А. Левицькі	10.00
Т. Ванчицький	10.00
І. Ганущак	10.00
О. Сосновська	7.00
М. Шимуха	6.00
М. Кислиця	5.00
З. Питляр	5.00
Ю. Цегельський	5.00
В. Цегельська	5.00
С. Росоха	5.00
О. Дрозд	5.00
В. Федоркевич	5.00
П. Осташ	5.00
Т. і А. Максимович	5.00
К. Хома	5.00
А. Дячун	5.00
П. Серна	5.00
І. Гривна	5.00
А. Розпутько	5.00
Б. Дурбак	5.00
І. Бардахівський	5.00
П. Лемичук	5.00
А. Рибак	5.00
ХУ	2.00
Разом	$1532.00

Збірщики УДР є в кожному більшому місті ЗСА, Канади і Европи. Збірка продовжується.

Вечір Мирослава Старицького

В п'ятницю 15-го лютого нюйоркський Літературно-Мистецький Клюб вшанував пам'ять Мирослава Старицького — світової слави оперового співака, який помер майже рівно одинадцять років тому.

Доповідь про життя й мистецьку кар'єру Старицького прочитав відомий музиколог, д-р Ігор Соневицький. Він говорив із теплотою про співака і артиста, який був не лиш його земляком із „теплого Поділля", але й близьким свояком.

А біографія Мирослава Старицького направду цікава: він був одним із славного ряду співаків, які, вийшовши із сірої галицької „провінції", завоювали своїм великим даруванням европейські оперові сцени — щоб назвати тільки Менцінського, Мушугу, Соломію Крушельницьку, Дідура...

Син дяковчителя в маленькому надзбручанському містечку Скалі (від рідного містечка він узяв своє акторське псевдо — „Скала"), молодий Мирослав співав хлоп'ячим альтом тропарі на церковних „хорах" і крилосах читав посмертні молитви над покійними, щось як Шевченко — читав хоч боявся вночі. Потім співав уже тенором у читальняному хорі, а потім, у амбітному пориві поїхав учитися співу в далекому від Скали славному Львові.

Тут Мирослав Старицький завоював симпатію видатного українця-співака польської опери Адама Дідура, здобув через нього стипендію Центросоюзу, вписався на студії в Музичний інститут ім. Лисенка. Далі прийшли скитання в українському мандрівному театрі і коротка праця в Оперовому театрі Блавацького. А потім — студії у Віденській музичній академії, блискучий екзамен — і тріюмфальний похід по оперових сценах Австрії, Німеччини, Бельгії, Швайцарії, Франції: Відень, Кайзерсляутерн, Дрезден, Брюссель, Цюріх, Бордо, Париж...

На невеликій пам'ятковій виставці учасники вечора, присвяченого великому співакові, могли оглядати вирізки із рецензій чужинецької преси, повних захоплення, про виступи Міро Скалі і його знімки з безлічі головних роль у славетних операх — „Богемі", „Фавсті", „Тосці", „Ріголетто" і „Мадам Баттерфляй"... І світлину щасливої подружньої пари мистців — тоді молодого ще Мирослава Старицького з його молодою дружиною Євгенією Ласовською. І фото з його гостинних виступів у нашому Ню Йорку ще всього тринадцять років тому. Лиш два роки пізніше мистецька кар'єра Старицького обірвалася несподівано й трагічно. В 1968 році померла його дружина, він страшно переживав цю втрату і декілька місяців пізніше помер і сам.

Далі учасникам вечора було продемонстровано декілька пісень і арій Старицького, записаних на магнітофонну стрічку. Хоч не всі записи були однаково добрі, проте той голос ще не вмер; голос — могутній, дзвінкий, молодий, справив глибоке враження на всіх зібраних. А тим більше на тих, що були приятелями й товаришами Мирослава за його життя з естрадного й оперового світу, світу мистецтва. Вони своєю присутністю пошанували померлого друга.

О.П.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ

УНСоюзу!

ВЕЛИКОДНІЙ БАЗАР У ЮНІОНДЕЙЛІ

Юніондейл, Н. Й. — Сестрицтво свв. Марії та Ольги при українській православній церкві св. Михаїла влаштовує триденний Великодній базар.

На цьому базарі, який відбуватиметься у днях: у суботу, 22-го березня, від год. 12-ої по полудні, неділю, 23-го березня і неділю, 30-го березня, від 1-ої год. вполудне до 4-ої год. по полудні в приміщенні Культурного Центру св. Михаїла можна буде закупити українські писанки, традиційні українські великодні страви і печиво, як також керамічні вироби, хусточки, вишивки тощо.

ВИСТАВКА МИКОЛИ НЕДІЛКА ПРОДОВЖЕНА

Ню Йорк, Н. Й. — Об'єднання Мистців Українців Америки (ОМУА) інформує, що посмертна виставка образів передчасно померлого мистця Миколи Неділка в ґалерії ОМУА (Дім Визвольного Фронту) 136 2-га евеню в Ню Йорку, з огляду на її великий — моральний, але й матеріяльний успіх продовжена до неділі, 16-го березня включно. Виставку, на якій знаходиться 72 олійних барвистих експонатів відвідало вже коло 300 осіб.

2-ИЙ КУРІНЬ УПС
4-ИЙ КУРІНЬ УСП
"ТІ ЩО ГРЕБЛІ РВУТЬ"

ВЛАШТОВУЄ

29 - 30 БЕРЕЗНЯ 1980 р
В ПЛАСТОВОМУ ДОМІ
ПРИ 144 2-ГА ЕВ НЬЮ ЙОРК
У ВЕЛИКІЙ ЗАЛІ НА 2-МУ ПОВЕРСІ

ВЕЛИКОДНІЙ БАЗАР

В СУБОТУ 29-ГО ВІД 10 - 3 ПОПОЛ.
В НЕДІЛЮ 30-ГО ВІД 10 - 2 ПОПОЛ.

НА БАЗАРІ НАЙДЕТЕ ПЕЧИВО ВЕЛИКОДНЕ І ІНШЕ ПИСАНКИ ВИШИВКИ, ІГРАШКИ, МИЛІ НЕСПОДІВАНКИ ТОЩО

ПЕЧИВО МОЖНА ЗАМОВЛЯТИ ТЕЛЕФОНІЧНО
НЕ ПІЗНІШЕ, ЯК ДО 22-ГО БЕРЕЗНЯ
У ПОДР. ОЛЬГИ КАЧМАРСЬКОЇ (212) 526-2481 (ВЕЧЕРОМ)
У ПОДР. ЛЯЛІ АЛИСЬКЕВИЧ (516) 759-0968

SELF RELIANCE (NEWARK, N. J.)
FEDERAL CREDIT UNION
734 Sanford Avenue • Newark, N.J. 07106
Tel.: (201) 373-7839 or 373-4494

РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ ЧЛЕНІВ

УКРАЇНСЬКОЇ ФЕДЕРАЛЬНОЇ КРЕДИТОВОЇ КООПЕРАТИВИ

„САМОПОМІЧ"

в НЮАРКУ, Н. Дж.

відбудуться

в суботу, 22 березня 1980 р., о год. 6-ій веч.
в залі Українського Народного Дому
140 Проспект Авеню, ІРВІНҐТОН, Н. Дж.

- Звичайний порядок нарад, вибір одного члена до Ради Директорів та двох членів до Кредитового Комітету.
- Окремих повідомлень не висилаємо.
- Просимо прибути численно на Річні Збори.

ЗА УПРАВУ:

Володимир Мартинець, голова — Юрій Кисілевський, секретар

Користайте з услуг своєї установи! З днем 1-го січня 1980 р. начислюємо 7% дивіденди!

Видаємо цертифікати!

ГРОМАДСЬКИЙ КОМІТЕТ МЕТРОПОЛІЙ НЮ ЙОРКУ і НЮАРКУ

під патронатом

НАУКОВОГО ТОВАРИСТВА ім. ШЕВЧЕНКА

і

УКРАЇНСЬКОЇ ВІЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ НАУК

має шану запросити Вас з Родиною

на

З У С Т Р І Ч

з

проф. д-ром ВОЛОДИМИРОМ КУБІЙОВИЧЕМ

головним редактором
ЕНЦИКЛОПЕДІЇ УКРАЇНОЗНАВСТВА

у ЙОГО 80-ЛІТТЯ

що відбудеться
в суботу, 22-го березня 1980 р.
в Українському Народному Домі
140 Друга Евеню в Ню Йорку

Початок о год. 6-ій вечора — Вступ: $25.00

Фірма Форд не поносить вини в смерті трьох осіб, — стверджує суд

Вінамек, Індіяна. — У четвер, 13-го березня, лава присяжних, яка складалася із 7-ох мужчин і 5-ох жінок, після 10-тижневої судової розправи проголосила вирок, що автомобілева фірма Форд не поносить вини в смерті трьох дівчат, які загинули в аварії в серпні 1978-року, коли вантажне авто вдарило малий автомобіль „Пінто", в якому їхали ці дівчата, і цей автомобіль виробу фірми Форд відразу. загорівся, вбиваючи цих трьох пасажирів.

Коментатори вказують, що це була перша в історії ЗСА розправа, коли американську корпорацію поставлено під суд за вироблення дефективного продукту, який спричинив смерть особи.

Хоча лава присяжних у Вінамеку, Індіяна, прийшла до висновку, що корпорація Форд не поносить вини за смерть згаданих трьох дівчат, то коментатори і члени прокуратури зазначують, що сам факт, що судова розправа відбулася, буде пересторогою для всіх інших американських підприємств, щоб прикладали більше уваги для запевнення безпеки покупців, бо їх, тобто фірми, в майбутньому буде багато легше обвинувачити за вироблення дефективних продуктів.

Дня 12-го березня 1980 року, упокоїлась в Бозі, в Централія, Па.

бл. п.

ОЛЬГА з КУЗЬМОВИЧІВ

КУЗЬМА

дуже чесна, побожна і віддана парафіянка, залишаючи по собі великий смуток у нашій Парафії.

ПОХОРОН відбудеться в суботу, 15-го березня 1980 р., о год. 2:30 по пол., на українському католицькому цвинтарі Св. Марії у Факс Чейсі, Па.

ВІЧНА ЇЙ ПАМ'ЯТЬ!

о. ІВАН ЧЕРВІНСЬКИЙ, парох

В ШОСТУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ мого ніколи Незабутнього МУЖА

бл. п.

АНДРІЯ ЖИТИНСЬКОГО

будуть відправлені

ЗАУПОКІЙНІ СЛУЖБИ БОЖІ

в середу, 26 березня 1980 р., о год. 8-ій рано

в церкві Св. Марії — Озон Парк, Н. Й.;
в церкві Св. Духа — Бруклин, Н. Й.;
в церкві Св. Юра — Ню Йорк, Н. Й.;
в церкві Св. Тройці — Кергонксон, Н. Й. і
у Римі.

Про молитви за спокій душі Покійного просить —

дружина — КЛЕМЕНТИНА

В глибокому смутку повідомляємо Українську Спільноту, що 4-го березня 1980 року, помер у Манчестері, Англія, на 60-му році життя

сл. п.

ВОЛОДИМИР ВАШКОВИЧ

Покійний був політичним і громадським діячем, членом ОУН в Україні і закордоном, членом Похідних груп ОУН в 1941 році, членом ЗП УГВР, головою Теренової Політичної Ради ОУНз у Великобританії, згодом заступником голови. Як колишній старшина 1-ої Дивізії УНАрмії, Покійний брав активну участь у комбатантській організації ОбВУА і належав до її Головної Управи. Ряд статтей Покійного появилося в „Українському Самостійнику", „Сучасності" та комбатантських журналах.

ПОХОРОН відбувся 8-го березня у Манчестері.

Родині Покійного висловлюємо наше найглибше співчуття.

Президія ЗП УГВР
І Політична Рада ОУНз

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

КРЕДИТОВОЇ КООПЕРАТИВИ

„САМОПОМІЧ"

в КЕРГОНКСОНІ, Н. Й.

відбудуться

в неділю, 30 березня 1980 р., о год. 1 по пол.
в залі Школи Українознавства під церквою

Звичайний порядок нарад: вибір 3-ох членів до Ради Директорів і 1 члена до Кредитового Комітету.

Просимо всіх Шеровців прибути.
Запрошуємо також гостей.

ДИРЕКЦІЯ

ГРОМАДСЬКИЙ КОМІТЕТ у ФІЛЯДЕЛЬФІЇ, Па.

під патронатом

НАУКОВОГО ТОВАРИСТВА ім. ШЕВЧЕНКА

і

УКРАЇНСЬКОЇ ВІЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ НАУК

має шану запросити Вас з Родиною

на

З У С Т Р І Ч

з

проф. д-ром ВОЛОДИМИРОМ КУБІЙОВИЧЕМ

головним редактором
ЕНЦИКЛОПЕДІЇ УКРАЇНОЗНАВСТВА

у ЙОГО 80-ЛІТТЯ

що відбудеться

у неділю, 23-го березня 1980 року
у Manor Junior College, СС. Василіянок на Факс Чейсі

Початок о год. 4-ій по пол. — Вступ: $25.00

Українська Федеральна Кредитова Кооператива „САМОПОМІЧ" у Філядельфії, Па.

ЗВИЧАЙНІ РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

відбудуться

у неділю, дня 30-го березня 1980 року
при 4813 Н. Брод вул., навпроти Кредитівки

Реєстрація членів — год. 1-ша по пол.
Початок зборів — год. 2-га по пол.

ПОРЯДОК НАРАД:

1. Відкриття Зборів
2. Відчитання протоколу з попередніх Загальних Зборів.
3. Звіти:
   а) Голови Дирекційної Ради
   б) Скарбника
   в) Кредитового Комітету
   г) Контрольної Комісії
4. Запити й дискусії
5. Вибір:
   а) 3-ох членів до Дирекції
   б) 1-го члена до Кредитової Комісії
6. Бюджет на 1980 р.
7. Різне.

Збори МУСЯТЬ бути закінчені до 6-ої год. веч.

Перекуска для учасників зборів о год. 6:30 в залі Т-ва „Тризуб", 4932 Н. Брод вул.

ДИРЕКЦІЯ

Ділимося сумною вісткою, що 12-го березня 1980 року, на 66-му році життя, відійшов у Вічність, по важкій недузі, прийнявши Найсвятіші Тайни,

наш Найдорожчий МУЖ, БАТЬКО, СИН, ДІДУСЬ І БРАТ

бл. п.

Д-р МАРКІЯН КЛЮФАС

ПАРАСТАСИ в четвер, 13-го березня і п'ятницю, 14-го березня 1980 р., о год. 7-ій веч. в похоронному заведенні Mc Nerney Burnadz, 371 Lakeview Avenue, Clifton, N.J.

ПОХОРОН — в суботу, 15-го березня 1980 р., о год. 8:30 ранку з того ж похоронного заведення до церкви св. Володимира в Ґлен Спей, Н. Й., а опісля на місцевий український католицький цвинтар.

Горем прибиті:
дружина — МАРІЯ
дочки:
ГАЛЯ БАЧИНСЬКА з мужем ЛЕВКОМ і дітьми МАРУСЕЮ, МАРКОМ і НАТАЛКОЮ
МАРТА МЕНЦІНСЬКА з мужем ЮРКОМ і дітьми УЛЯНОЮ, НАТАЛКОЮ і ЯРЧИКОМ
син — АНДРІЙ з дружиною ВАРВАРОЮ
мати — МАРІЯ
Сестри, Брати та ближча і дальша Родина в ЗСА й Україні

81-83 Richard St.
Passaic Park, N.J. 07011

„КИТАЙСЬКА КАРТА"

(Закінчення зі ст. 2-ої)

своїм європейським союзникам. Америка погодилася лише продавати китайцям свою наймодерніші технічні устаткування, включно з такими, що можуть бути заразом корисними як для цивільних, так і для військових цілей.

Військові знавці стверджують, що Совєтський Союз не є одинокою країною, яка боїться оточення. Китай має багато більше причин для цього. З півночі йому загрожують совєтські війська, що стоять вздовж довгих московсько-китайських кордонів, а від 1960 років і в т. зв. Зовнішній Монголії, яка на ділі є одною із совєтських республік. З півдня В'єтнам постійно тримає їх на осторозі. Зі Заходу СССР намагається насадити їм режим в Афганістані. Знову ж зі сходу загрожує китайцям совєтська фльота, яку Москва постійно посилює на Пацифіку.

Однією із дуже делікатних проблем, яку Вашінгтон може мати у відносинах з Китаєм, це та, як йому порадити з намаганнями Китаю у присмиренні імперіялістичних апетитів В'єтнаму. Коли Китай вперше дав „лекцію" В'єтнамові, СССР зареагував тільки пропагандною офензивою, але важко передбачити, що він зробив би, якби Китай пішов, як це він нахваляється зробити, щераз пацифікувати В'єтнам? Може другим разом Кремль виступив би збройно, а це довело б до мілітарної відплати проти Москви. З цього могла б початися совєтсько-американська війна.

Якщо Америка хоче успішно припинити глобальну експансію Совєтського Союзу, то вона мусить рішитися на гостріші акції проти її постійних агресій, як вона це досі чинила. В цьому, рішення Китаю, повчити щераз В'єтнам, союзника СССР, було б дуже корисним для Заходу.

Америку може спокушувати використати „китайську карту" у відносинах із Совєтським Союзом, щоб припинити його глобальне просування. У 1960 роках Америка будучи пригноблена в'єтнамською війною, та розстроєна спадом свого значення у світі, намагалася находити прості і нерисковані способи забезпечення своїх інтересів у змінливому світі. Але виявилося, що півзаходами не можна розв'язувати світових проблем. Для цього треба рішучости і сили. Тому Америка мусить наново відбудувати свою мілітарну потугу. Вона теж мусить виступати рішучо і боронити свої міжнародні позиції і вартості. Договорення з Китаєм може бути дуже корисним у цих намаганнях, але не може заступити цих найбільше потрібних чинників — рішучости і потуги самої Америки.

Навпаки, нерішучість Вашінгтону поробити відповідні заходи, щоб запровадити порядок і безпеку у світі, може відтягнути Китай від тісного союзу з Америкою. Бож він не піде на повну співпрацю з Америкою, якщо Вашінгтон не буде звертати уваги на їхні намагання, щоб припинилася агресивність Совєтського Союзу відповідними чинами.

Для „китайської карти" Вашінгтону є теж можлива одна небезпека, а це та, що Китай і Совєтський Союз можуть одного дня повернутися, якщо не до давньої тісної співпраці, то бодай до припинення теперішньої між ними ворожнечі. Якась форма наближення між ними є можлива, а головним чином тоді, як стара ґвардія московських і китайських комуністичних головачів відійде зі сцени, а на їх місця прийдуть нові керівники. Але й це не мусіло б зразу стати загрозливим для Америки, бо й комуністичні провідники, ворогуючих між собою країн, не скоро забувають свої національні ворожнечі, і зчасом намагаються перерізати собі гортані.

Але щоб бути приготованою і на такі випадки, Америка мусить бути сильною потугою, щоб не стати легкою жертвою навіть для об'єднаних двох комуністичних велетнів. Бож як каже українська народна пословиця: „Тільки на похиле дерево кози скачуть". Рівночасно Америка мусить бути дуже обережною, втягаючи Совєтський Союз і Китай в контрольовану американцями гру в „покера".

„Китайська карта" є сильною і потенційною зброєю, але грати нею треба дуже обережно.

Відійшла від нас ненадійно мисткиня-малярка Ірина Феденишин

До моєї ґалерії прийшла елегантна жінка: „Називаюся Ірина Феденишин, — каже, — малюю картини, чи не могли б ви прийняти кілька картин до вашої ґалерії? Я зацікавилася мисткинею і ми домовилися, що я прийду до неї, побачу сама та виберу собі.

Ірина Феденишин — артистка-малярка

До Нюарку недалеко і за кілька днів я поїхала. В розмові довідалася, що вона зі Львова, скінчила гімназію Сестер Василіянок і приємно було мені оглянути її матуральну знімку, де я знайшла багато знайомих учнів і професорів.

Вже в школі вона пильно вчилася в малярки Олени Кульчицької і навіть хотіла віддатися малярству всеціло, але в нас звичайно треба було мати якийсь заробітковий фах, бо хто ж виживе з мистецтва? Тому вона пішла в університет на правничі студії, а згодом — на економічні, закінчуючи обидва факультети дипломами маґістра.

Але малярство вабило її. І приїхавши до Америки, почала брати лекції малярства. По скінченні малярських студій з дипломом професійного маляра, вона виставляла багато разів і самостійно і в групах не лише в українській громаді, але також багато в американській, де здобувала дуже добрі оцінки, а також нагороди.

Спершу мисткиня брала лекції в відомого мистця-маляра Михайла Мороза і все згадувала його з великою вдячністю. Пізніше працювала в Мистецькій школі в Нюарку з багатьма професорами мистецтва.

Приємно було мені оглядати її трофеї: стяжки, грамоти від американських фахівців мистецтва. Сама ж пані Ірина була скромна, культурна людини, з якою було мені дуже приємно співпрацювати. Її картини довгі роки прикрашували мою ґалерію, особливо квіти, квіти, що здавалося пахнуть, такі виглядали живі. Також на її акварелі був великий попит.

І такий жаль огортає мене, що ніколи вже не буде між нами св.п. Ірини Феденишин і її картин, що приманювали і милували око публіки.

Нехай тих кілька сердечних слів будуть пучечком квітів, які так чудово вміла малювати, оживляючи їх на своїх картинах.

Ольга Соневицька

Доповнення до повідомлення в справі перепису населення у ЗСА

Джерзі Сіті, Н. Дж. — Крім питань 11, 13 і 14 у довшому запитнику, що його одержить біля 20 відсотків населення ЗСА від Бюра Цензусу, приналежність до української групи можна здеклярувати у відповіді на питання ч. 4, яке включене в короткому і довшому запитниках.

Про це запевнили редакцію „Свободи" речники місцевого відділу Бюра Цензусу, який міститься в Українській Будівлі УНСоюзу. У відповідь на питання ч.4 слід закреслити кільце біля слова „other" і вписати слово „Ukrainian" у долішній лінійці. Це уможливлює всім українцям у ЗСА „бути порахованими".

Як відомо, запитники будуть розіслані всім родинам до 28-го березня ц.р. і їх слід виповнити та вислати до Бюра Цензусу до 1-го квітня ц.р.

ПРИМИРЛИВИЙ ЖЕСТ ІЗРАЇЛЮ ДЛЯ ЄГИПТУ ВИЯВИВСЯ у звільненні шістьох в'язнів-арабів з ізраїльського ув'язнення. Чотири з них повернулися до синайського містечка, звідки вони були заарештовані окупаційними там у той час жидівськими властями, а два — до ще окупованої арабської території, мабуть Ґази. В останніх шістьох місяцях Ізраїль звільнив вже принаймні двічі з ув'язнення інших єгипетських громадян, але ці всі були швидше кримінальними, як політичними в'язнями.

СПІВРОБІТНИКИ ШЕЙХА АХМЕДА ЯМАНІ, проамериканського нафтового міністра Савдійської Арабії, кажуть, що його втомлює його теперішня посада і він радо візьметься за іншу працю, хоча б за працю голови Ради Сторонніх Дорадників до урядуючої королівської родини Савдійської Арабії. Шейх Ямані є одним з найвпливовіших діячів ОПЕК-у і не один раз впливає на децизії ОПЕК-у драстично не підвищувати цін на нафту на світовому ринку.

ПО СЛІДАХ...

(Закінчення зі ст. 2-ої)

назвала себе скромно іменем Української Громадської Групи Сприяння Виконанню Гельсінкських Угод. Це є наслідування Шевченкової діяльности, що оборону прав народу здійснював в організації Кирило - методійського Братства. Ця нова акція зуміла об'єднати найкращі патріотичні сили України — і тих, хто сміло станув до боротьби за права людини і народу, і тих, хто на різних професійних постах співчувають цій акції і стараються їй сприяти. За цю Шевченкового роду акцію найкращі сини народу караються у тярмах і „психушках" та на засланні. Тож треба хіба великого нерозуму або пекельної провокації на міру самого сатани-Сталіна, щоб цю акцію оспорювати та ще й пориватися з засудами її діячів. Це найблагородніша акція, що її можна вести у цей страшний час, у це люте врем'я, що загрожує народові не тільки приспанням, але й повною загладою. Це дія відповідальних патріотів, що прийшли як Шевченкове наслідство і взяли на себе відповідальність нести у народ велике Шевченкове слово.

І нам тут на еміґрації, відірваним від народу, неспроможним разом з тими відважними патріотами станути плече-в-плече до боротьби за права української людини, залишається лиш склонити голову перед ними і щирим серцем підтримати їх у цьому героїчному змаганні.

БАТЬКИ! Зв'яжіть замолоду ваших дітей з найстаршою, найбільшою й найбагатшою українською національною установою поза межами батьківщини, якою є Український Народний Союз, щоб запевнити їм кращу будучність, в нашій громаді у вільному світі нового свідомого члена!

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УНСоюзу!

УКРАЇНСЬКА СВІТЛИЧКА ДОПОМАГАЄ БАТЬКАМ ВИХОВУВАТИ ДІТЕЙ.

Captain's Club
ON BEAUTIFUL ENGLEWOOD BEACH

• SEAFOOD
• STEAKS
FRESH FISH FROM THE CAPTAIN'S FLEET
COCKTAILS — Serving Daily 11:30 a.m. — 10:00 p.m.
RESERVATIONS ADVISED Phone (813) 474-4844
1855 Gulf Blvd ■ Englewood, Fla. 33533
ВЛАСНИКИ
Маріян Пелц і Володимир Гайдай

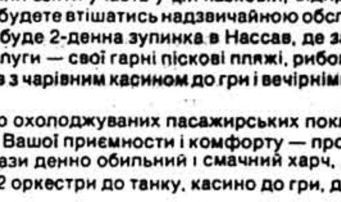
SCOPE TRAVEL, INC. 1980
SPECIAL TOURS

Українське подорожне бюро SCOPE TRAVEL, INC має чудесні подорожі в Україну. По точніші інформації та повне листування наших тур, телефонуйте або пишіть до Дмитра чи Марії Горбай, власники.
SCOPE TRAVEL, Inc.
192-12 Northern Boulevard
FLUSHING, N.Y. 11358
Phone (212) 357-5400
(New York City)
Please send additional information ☐
Name ____
Address ____
City ____ State ____ Zip ____

Д-р Лука Луців:
ВАСИЛЬ СТЕФАНИК
СПІВЕЦЬ УКРАЇНСЬКОЇ ЗЕМЛІ
Ціна — 8.00 дол.
Замовляти:
SVOBODA
30 Montgomery Street
Jersey City, N.J. 07308

HOLLAND AMERICA
і
УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ
влаштовує
7-ДЕННУ ПОДОРОЖ МОРЕМ — КРУЗ до НАССАВ
КОРАБЛЕМ
ss ROTTERDAM
в суботу, 24-го травня 1980 — суботи, 31-го травня 1980 р.
Виїзд з Ню Йорку
• Щиро запрошується членів УНСоюзу і їх родини взяти участь у цій казковій, відпружуючій подорожі та тиждень відпочати на морі, де будете втішатись надзвичайною обслугою та теплою голландською ввічливістю. Також буде 2-денна зупинка в Нассав, де закупи є розкішшю, а романтичний острів, дає Вам услуги — свої гарні піскові пляжі, рибопловля на глибокім морі, гольф, теніс, райський острів з чарівним касином до гри і вечірними розвагами.
• Цей 38,000 тоновий корабель, має 11 повністю охолоджуваних пасажирських покладів. Це дає Вам величезний ряд можливостей для Вашої приємности і комфорту — просторі кабіни, спортові поклади, 2 басейни, кіно, 3 рази денно обильний і смачний харч, різнородні програми з виступом професійних сил, 2 оркестри до танку, касино до гри, дискотек і багато більше.
• Ця надзвичайна вакаційна подорож є влаштована спеціяльно для наших членів УНСоюзу і своїх родин.
• Їдьте з нами — будете вдоволені! Зустрінете союзових приятелів та поробите нові знайомства!
• Будете робити, що Вам подобається у власному дозвіллі. Надзвичайно проведете час!
• Реченець зголошень до 31-го БЕРЕЗНЯ 1980 року.
• За докладними інформаціями телефонуйте або пишіть сьогодні до нашого провідника тури:
ANDREW KEYBIDA
19 Rutgers Street
Maplewood, N.J. 07040
Tel.: (201) 762-2827

ss Rotterdam

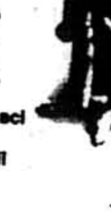
Окружний Комітет Відділів УНСоюзу в Монтреалі, Квібек, Канада
повідомляє, що
в п'ятницю, 21 березня 1980 р., о год. 7-ій веч.
в приміщенні Кредитівки УНО
при 5213 Hutchison Street, МОНТРЕАЛЬ, Квіб., Канада
відбудуться
РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ
Окружного Комітету Відділів УНС
МОНТРЕАЛЬСЬКОЇ ОКРУГИ
НА ПОРЯДКУ НАРАД:
1. Відкриття.
2. Вибір Президії.
3. Відчитання протоколу з попередніх Зборів і його прийняття.
4. Звіти членів Управи Окружного Комітету.
5. Звіт Контрольної Комісії.
6. Дискусія над звітами і уділення абсолюторії уступаючій Управі.
7. Вибір управи і Контрольної Комісії.
8. Доповідь сен. ПАВЛА ЮЗИКА, головного директора для Канади.
9. Затвердження пляну праці на 1980 рік.
10. Внески, запити і закриття зборів.
До участи в зборах зобов'язані предсідники, секретарі, касири, конвенційні делеґати й інші урядовці відділових управ таких Відділів:
434, 448, 465, 471, 473, 474, 475 і 492.
У Зборах візьмуть участь:
сен. Павло Юзик, головний директор для Канади
Текля Мороз, головна радна УНС
Текля Мороз, голова
Роман Стефанюк, секретар

КУПУЄМО
КОРАЛІ, ЯНТАР (АМБЕР), СТАРИННІ ІКОНИ, УКРАЇНСЬКІ СРІБЛЯНІ ВИРОБИ, ДЕРЕВ'ЯНІ ПИСАНКИ.
Tel.: (212) 982-1600
NORM ENAMEL ART GALLERY
13 East 7th Street New York, N.Y. 10003

ВЕЛИКА ЗНИЖКА ЦІН НА ФУТРА І КОЖУХИ

Деякі минулорічні фасони нижче ціни продукції.
Рівночасно поручаємо чудові футра з мінків, куртки з лисів та інших шляхетних шкір.
Кожухи нашої продукції шиті з найліпших шкір еспанських, французьких, арґентинських й американських. Виконуємо всі направи і чищення футер.
На місці можна набути імітації кожухів, мінків, джінсові матеріяли і. т. д.

GOLTEX CO. 20 First Ave. N.Y.C., N.Y.
Tel.: (212) 533-7236
Відкрито 7 днів у тижні, від 10-6-ої веч.

М'ясо і ковбасні вироби
за німецьким виробом для смакунів.
Вироби у власній фабриці ковбас.
ТІЛЬКИ ОДНА ЯКІСТЬ — НАЙЛІПША
яку найліпше люблять господині і цілі родини.
Зайдіть до найближчої крамниці KARL EHMER.
KARL EHMER PORK STORES
Головна крамниця:
63-35 Fresh Pond Road Ridgewood - Brooklyn, N.Y.
Філії крамниць в Ню Йорку і поза містом.

SARKA Company Department Store
48 East 7th St.
Tv. GR 3-8880, New York, 10003
НА ВЕЛИКДЕНЬ: вже маємо — чудові писанки, свят. картки, прибори для писання писанок, і т. д.

DELTO GIFT SHOP
146 First Avenue
New York, N.Y. 10009
ВЕЛИКИЙ ВИБІР ХУСТОК, СВЕТЕРІВ, ОБРУСІВ, КЕРАМІКИ. ПОДАРУНКИ НА КОЖНУ НАГОДУ.
ZENON IWANYCKY
(212) 533-2906

● REAL ESTATE ●

MAPLEWOOD, N.J. 1-род. дім, split level, 7 вел. кімнат, модерна кухня, 2½ лазнички, з гар. викінченим підвалом, газове огрівання, центральне холодження, ґараж на 2 авта, ціна — $89,500.
MOUNTAINSIDE, N.J. 1-род. цегляний дім-ранча, 8 вел. кімнат, 2½ лазнички, ґараж на 2 авта, гар. вел. площа. Ціна — поміркована
ІРВІНҐТОН — Nesbit Terrace. 1½ род. дім, 6 і 2½ вел. кімнат, ґараж на 2 авта, площа 50 x 125, поміркована ціна
ПОМЕШКАННЯ до ВИНАЙМУ 4 кімнати, з огріванням, $275.00, околиця укр. кат. церкви
ІРВІНҐТОН, Н. Дж. 3-род. дім, 5, 6 і 4 кімнати, ґараж на 2 авта, площа 75 x 109. Околиця біля Мейпелвуду. Ціна — $60,000.
DESNA REALTY
(201) 399-3000

КЕРГОНКСОН, Н. Й.
8 кімн. дім, 2 бонґала, на цілий рік, 5½ акрів, вид на гори. $27,00.
Дім-ранча, має 5 років, 7 кімнат, 1¼ акра, вид на гори. $25,000.
6 акр., потік, мала кабіна. $18,000.
Всі ці посілості у віддалі 2 милі від Союзівки.
KATES REALTY
Kerhonkson, N.Y. (914) 626-4141

● РОЗШУКИ ●
Пошукую свою рідну сестру — ГОРПИНКУ - МАРІЮ НАЗАРЕВИЧ, зам. СУЛИМ, із с. Жирівці, пов. Рава Руська. Хто знач би щось про неї, або вона сама, прошу негайно писати на адресу: Bronyslawa Pastuch, 25-31 35th Street, Astoria, N.Y. 11103

● РІЗНЕ ●
Збережіть свій дім від злодійства чи вогню. Майте на сторожі
НАЙНОВІШЕ РАДІО-КОНТРОЛЬНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ (АЛЯРМ)
Інсталяція тільки в однім дні. Про більше інформацій і ціну пишіть до
JOHN HAWRYLUK ENTERPRISES
Box 273 B, Rd. No. 1
Breinigsville, Pa. 18031
або кличте: (215) 285-6726

learn to make Ukranian Easter Eggs
Make dazzling Ukranian eggs that will last indefinitely. 28-page illustrated instruction book will fascinate the whole family. Kit includes everything you need for beautiful results—even the first time with this ancient art—stylus, beeswax, top quality dyes and gauge. Pysanky kit $6.50 + $1.40 shipping.
THE COUNTRY STORE
Washington, C-3, Va. 22747

ПАМ'ЯТНИКИ
з різних ґранітів, ставимо на цвинтарях св. Андрія в Бавнд Бруку і св. Духа — відома солідна фірма
К. М. КАРДОВИЧ і ВОЛОДИМИР БЄЛЯНСЬКІ
CONSTANTINE M. KARDOVICH
WALTER BIELANSKI
CYPRESS HILLS MONUMENTS
800 Jamaica Avenue
Brooklyn, N.Y. 11208
Tel.: (212) 277-2332
Відкрито в кожний день, в суботу, включно, від 9-5 по полудні, в неділю 10-4 по пол.
На бажання і для вигоди клієнтів, радо зайдемо до Вашого дому з проєктами і порадами.

● FUNERAL DIRECTORS ●

ПЕТРО ЯРЕМА
УКР. ПОГРЕБНИК
Займається Похоронами
в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ
КОНТРОЛЬОВАНА ТЕМПЕРАТУРА
Peter Jarema
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N.Y.
ORegon 4-2568

ПОЛАГОДЖУЄМО традиційні українські похорони для Ваших рідних. Обслуговуємо всі громади вже понад 50 років.
Обслуга 24 години денно.
JOHN J. SENKO
(212) 388-4416 or (516) 481-7460
SENKO FUNERAL HOME
213 Bedford Ave., Brooklyn, N.Y.
HEMPSTEAD FUNERAL HOME
89 Peninsula Blvd.
Hempstead, L.I., N.Y. 11550

SINKOWSKY
FUNERAL SERVICE
3585 East Tremont Avenue
BRONX, N.Y. 10465
Tel.: 863-2475
•
191 Avenue "A"
NEW YORK, N.Y. 10009
Тел.: 674-3630
Директор ЙОСИФ СЕНКОВСЬКИЙ
Завідує влаштуванням похоронів в каплицях, положених в кожнім районі міста. Похорони по мінімальних цінах.

LYTWYN & LYTWYN
UKRAINAN FUNERAL DIRECTORS
AIR CONDITIONED
Обслуга ЩИРА і ЧЕСНА.
Our Services Are Available Anywhere in New Jersey.
Також займаємося похоронами на цвинтарі в Бавнд Бруку і перенесенням Тлінних Останків з різних країн світу.
801 Springfied Avenue
IRVINGTON, N.J.
NEWARK, N.J.
ESsex 5-5555